
Kodeks karny

z dnia 6 czerwca 1997 r.
(tekst jednolity Dz.U. z 2021 r.
poz. 2345, ze zm.)

The Criminal Code

of 6 June 1997
(consolidated text, Journal of Laws of 2021,
item 2345, as amended)

Kodeks karny

z dnia 6 czerwca 1997 r.

(tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 2345, ze zm.)

(zm. Dz.U. z 2022 r. poz. 2054)

Spis treści

Część ogólna	1–116
Rozdział I. Zasady odpowiedzialności karnej	1–12
Rozdział II. Formy popełnienia przestępstwa	13–24
Rozdział III. Wyłączenie odpowiedzialności karnej	25–31
Rozdział IV. Kary	32–38
Rozdział V. Środki karne	39–43c
Rozdział Va. Przepadek i środki kompensacyjne	44–52
Rozdział VI. Zasady wymiaru kary i środków karnych	53–63
Rozdział VII. Powrót do przestępstwa	64–65
Rozdział VIII. Środki związane z poddaniem sprawcy próbie	66–84a
Rozdział IX. Zbieg przestępstw oraz łączenie kar i środków karnych	85–92a
Rozdział X. Środki zabezpieczające	93–100
Rozdział XI. Przedawnienie	101–105
Rozdział XII. Zatarcie skazania	106–108
Rozdział XIII. Odpowiedzialność za przestępstwa popełnione za granicą	109–114a
Rozdział XIV. Objaśnienie wyrażeń ustawowych	115
Rozdział XV. Stosunek do ustaw szczególnych	116
Część szczególna	117–316
Rozdział XVI. Przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne	117–126c
Rozdział XVII. Przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej	127–139

The Criminal Code

of 6 June 1997

(consolidated text, Journal of Laws of 2021, item 2345, as amended)

(as amended: Journal of Laws of 2022, item 2054)

Table of Contents

General Part	1–116
Chapter I. Principles of Criminal Liability	1–12
Chapter II. Forms of Committing an Offence	13–24
Chapter III. Exclusion of Criminal Liability	25–31
Chapter IV. Penalties	32–38
Chapter V. Penal Measures	39–43c
Chapter Va. Forfeiture and Compensation Measures	44–52
Chapter VI. Principles of Imposing Sentences and Penal Measures	53–63
Chapter VII. Relapse into Crime	64–65
Chapter VIII. Probation Measures	66–84a
Chapter IX. Concurrence of Offences and the Aggregation of Sentences and Penal Measures	85–92a
Chapter X. Security Measures	93–100
Chapter XI. Limitation Periods	101–105
Chapter XII. Expungement	106–108
Chapter XIII. Liability for Offences Committed Abroad	109–114a
Chapter XIV. Explanation of Legal Expressions	115
Chapter XV. Relation to Special Laws	116
Special Part	117–316
Chapter XVI. Offences Against Peace, Humanity, and War Crimes	117–126c
Chapter XVII. Offences Against the Republic of Poland	127–139

Rozdział XVIII. Przestępstwa przeciwko obronności	140–147
Rozdział XIX. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu	148–162
Rozdział XX. Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu	163–172
Rozdział XXI. Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	173–180a
Rozdział XXII. Przestępstwa przeciwko środowisku	181–188
Rozdział XXIII. Przestępstwa przeciwko wolności	189–193
Rozdział XXIV. Przestępstwa przeciwko wolności sumienia i wyznania	194–196
Rozdział XXV. Przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności	197–205
Rozdział XXVI. Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece ...	206–211a
Rozdział XXVII. Przestępstwa przeciwko czci i nietykalności cielesnej	212–217a
Rozdział XXVIII. Przestępstwa przeciwko prawom osób wykonujących pracę zarobkową	218–221
Rozdział XXIX. Przestępstwa przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	222–231b
Rozdział XXX. Przestępstwa przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	232–247a
Rozdział XXXI. Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum	248–251
Rozdział XXXII. Przestępstwa przeciwko porządkowi publicznemu	252–264a
Rozdział XXXIII. Przestępstwa przeciwko ochronie informacji	265–269c
Rozdział XXXIV. Przestępstwa przeciwko wiarygodności dokumentów	270–277d
Rozdział XXXV. Przestępstwa przeciwko mieniu	278–295
Rozdział XXXVI. Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu i interesom majątkowym w obrocie cywilnoprawnym	296–309
Rozdział XXXVII. Przestępstwa przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi ...	310–316
Część wojskowa	317–363
Rozdział XXXVIII. Przepisy ogólne dotyczące żołnierzy	317–337
Rozdział XXXIX. Przestępstwa przeciwko obowiązkowi pełnienia służby wojskowej	338–342
Rozdział XL. Przestępstwa przeciwko zasadom dyscypliny wojskowej	343–349

Table of Contents

Chapter XVIII. Offences Against Defence Capabilities	140–147
Chapter XIX. Offences Against Life and Health	148–162
Chapter XX. Offences Against Public Safety	163–172
Chapter XXI. Offences Against Safety in Traffic	173–180a
Chapter XXII. Offences Against the Environment	181–188
Chapter XXIII. Offences Against Liberty	189–193
Chapter XXIV. Offences Against Freedom of Conscience and Religion	194–196
Chapter XXV. Offences Against Sexual Freedom and Decency	197–205
Chapter XXVI. Offences Against Family and Guardianship	206–211a
Chapter XXVII. Offences Against Honour and Personal Inviolability	212–217a
Chapter XXVIII. Offences Against the Rights of Persons Performing Paid Work	218–221
Chapter XXIX. Offences Against State and Local Government Institutions	222–231b
Chapter XXX. Offences Against Administration of Justice ...	232–247a
Chapter XXXI. Offences Against Elections and Referenda ..	248–251
Chapter XXXII. Offences Against Public Order	252–264a
Chapter XXXIII. Offences Against the Protection of Information	265–269c
Chapter XXXIV. Offences Against the Credibility of Documents	270–277d
Chapter XXXV. Property Offences	278–295
Chapter XXXVI. Offences Against Business Transactions and Property Interests in Civil-law Transactions	296–309
Chapter XXXVII. Offences Against Trading in Money and Securities	310–316
Military Part	317–363
Chapter XXXVIII. General Provisions Relating to Soldiers	317–337
Chapter XXXIX. Offences Against the Duty to Perform Military Service	338–342
Chapter XL. Offences Against Military Discipline Rules	343–349

Rozdział XLI. Przestępstwa przeciwko zasadom postępowania z podwładnymi	350–353
Rozdział XLII. Przestępstwa przeciwko zasadom obchodzenia się z uzbrojeniem i uzbrojonym sprzętem wojskowym	354–355
Rozdział XLIII. Przestępstwa przeciwko zasadom pełnienia służby	356–357
Rozdział XLIV. Przestępstwa przeciwko mieniu wojskowemu	358–363

Table of Contents

Chapter XLI. Offences Against the Rules of Treating Subordinates	350–353
Chapter XLII. Offences Against the Rules of Handling Armament and Armed Military Equipment	354–355
Chapter XLIII. Offences Against the Rules of Performing Military Service	356–357
Chapter XLIV. Offences Against Military Property	358–363

Część ogólna

Rozdział I. Zasady odpowiedzialności karnej

Artykuł 1

Warunki odpowiedzialności

§ 1. Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia.

§ 2. Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.

§ 3. Nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

Artykuł 2

Przestępstwo skutkowe przez zaniechanie

Odpowiedzialności karnej za przestępstwo skutkowe popełnione przez zaniechanie podlega ten tylko, na kim ciążył prawny, szczególnie obowiązek zapobiegnięcia skutkowi.

Artykuł 3

Zasada humanitaryzmu

Kary oraz inne środki przewidziane w tym kodeksie stosuje się z uwzględnieniem zasad humanitaryzmu, w szczególności z poszanowaniem godności człowieka.

Artykuł 4

Zmiana ustawy

§ 1. Jeżeli w czasie orzekania obowiązuje ustawa inna niż w czasie popełnienia przestępstwa, stosuje się ustawę nową, jednakże należy stosować ustawę obowiązującą poprzednio, jeżeli jest względniejsza dla sprawcy.

§ 2. Jeżeli według nowej ustawy za czyn objęty wyrokiem nie można orzec kary w wysokości kary orzeczonej, wymierzoną karę obniża się do wysokości najsurowszej kary możliwej do orzeczenia na podstawie nowej ustawy.

§ 3. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zagrożony karą pozbawienia wolności, wymierzoną karę pozbawienia wolności podlegającą wykonaniu zamienia się na grzywnę albo karę ograniczenia wolności, przyjmując że jeden miesiąc pozbawienia wolności równa się 60 stawkom dziennym grzywny albo 2 miesiącom ograniczenia wolności.

§ 4. Jeżeli według nowej ustawy czyn objęty wyrokiem nie jest już zabroniony pod groźbą kary, skazanie ulega zatarciu z mocy prawa.

General Part

Chapter I. Principles of Criminal Liability

Principles of criminal liability

§ 1. Only a person who commits an act punishable under the law in force at that time shall incur criminal liability.

§ 2. A prohibited act whose social harmfulness is negligible does not constitute an offence.

§ 3. The offender of a prohibited act does not commit an offence if no culpability can be attributed to him or her at the time of the act.

Result offence committed by omission

Only a person having a specific legal duty to prevent a result of an offence incurs criminal liability for the result offence by omission.

Principle of humanitarianism

Penalties and other measures provided for in this Code are applied with regard to principles of humanitarianism, in particular with respect for human dignity.

Changes in law

§ 1. If at the time of sentencing the law in force is different to that which was in force at the time of the offence being committed, the new law should be applied. However, the former law should be applied if it is more lenient for the offender.

§ 2. If, pursuant to the new law, a sentence previously imposed cannot be imposed for the act concerned, the sentence imposed shall be reduced to the most severe sentence that can be passed under the new law.

§ 3. If the sentence concerns an act that under the new law is no longer punishable by imprisonment, an enforceable sentence of imprisonment shall be commuted to a fine or a community sentence, assuming that one month's imprisonment equals 60 times the daily rate of a fine, or 2 months' community sentence.

§ 4. If the sentence concerns an act that is no longer punishable under the new law, the sentence shall be automatically expunged.

Article 1

Article 2

Article 3

Article 4

Artykuł 5**Zasada terytorialna**

Ustawę karną polską stosuje się do sprawcy, który popełnił czyn zabroniony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jak również na polskim statku wodnym lub powietrznym, chyba że umowa międzynarodowa, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, stanowi inaczej.

Artykuł 6**Czas i miejsce przestępstwa**

§ 1. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w czasie, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany.

§ 2. Czyn zabroniony uważa się za popełniony w miejscu, w którym sprawca działał lub zaniechał działania, do którego był obowiązany, albo gdzie skutek stanowiący znamię czynu zabronionego nastąpił lub według zamiaru sprawcy miał nastąpić.

Artykuł 7**Zbrodnia i występki**

§ 1. Przestępstwo jest zbrodnią albo występkiem.

§ 2. Zbrodnią jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3 albo karą surowszą.

§ 3. Występkiem jest czyn zabroniony zagrożony grzywną powyżej 30 stawek dziennych albo powyżej 5000 złotych, karą ograniczenia wolności przekraczającą miesiąc albo karą pozbawienia wolności przekraczającą miesiąc.

Artykuł 8**Umyślność i nieumyślność**

Zbrodnię można popełnić tylko umyślnie; występki można popełnić także nieumyślnie, jeżeli ustawa tak stanowi.

Artykuł 9**Zamiar bezpośredni; zamiar ewentualny**

§ 1. Czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi.

§ 2. Czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć.

§ 3. Sprawca ponosi surowszą odpowiedzialność, którą ustawa uzależnia od określonego następstwa czynu zabronionego, jeżeli następstwo to przewidywał albo mógł przewidzieć.

Territorial principle

Polish criminal law shall apply to an offender who has committed a prohibited act in the Republic of Poland, or on a Polish vessel or aircraft, unless otherwise stipulated in an international agreement to which the Republic of Poland is a party.

Article 5**Time and place of the offence**

§ 1. A prohibited act shall be deemed to have been committed at the time that the offender has acted or omitted to perform an act that the offender was obliged to perform.

Article 6

§ 2. A prohibited act shall be deemed to have been committed at the place where the offender has acted or omitted to perform an act that the offender was obliged to perform, or where the result of the prohibited act has occurred or was intended by the offender to occur.

Indictable and summary offence**Article 7**

§ 1. An offence is either an indictable offence or a summary offence.

§ 2. An indictable offence is a prohibited act punishable by imprisonment for a minimum term of 3 years, or by a more severe penalty.

§ 3. A summary offence is a prohibited act punishable by a fine higher than 30 times the daily rate or PLN 5,000, a community sentence exceeding one month or by imprisonment for a term exceeding one month.

Intentional and unintentional offences**Article 8**

An indictable offence must involve intent; a summary offence may be committed unintentionally if the law so provides.

Dolus directus; dolus eventualis**Article 9**

§ 1. A prohibited act is committed intentionally where the offender intends to commit it, namely he or she wants to commit it or, while foreseeing that the act may be committed, accepts it.

§ 2. A prohibited act is committed unintentionally where the offender does not intend to commit it but does so by failing to exercise due care under the circumstances, even though he or she has or could have foreseen that the act may be committed.

§ 3. The offender shall incur more severe liability, which the law makes conditional on certain consequences of a prohibited act, if he or she has or could have foreseen such consequence.

Artykuł 10**Wiek**

§ 1. Na zasadach określonych w tym kodeksie odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat.

§ 2. Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148 § 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3 lub 4, art. 223 § 2, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.

§ 3. W wypadku określonym w § 2 orzeczona kara nie może przekroczyć dwóch trzecich górnej granicy ustawowego zagrożenia przewidzianego za przypisane sprawcy przestępstwo; sąd może zastosować także nadzwyczajne złagodzenie kary.

§ 4. W stosunku do sprawcy, który popełnił występki po ukończeniu lat 17, lecz przed ukończeniem lat 18, sąd zamiast kary stosuje środki wychowawcze, lecznicze albo poprawcze przewidziane dla nieletnich, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają.

Artykuł 11**Zbieg przepisów**

§ 1. Ten sam czyn może stanowić tylko jedno przestępstwo.

§ 2. Jeżeli czyn wyczerpuje znamiona określone w dwóch albo więcej przepisach ustawy karnej, sąd skazuje za jedno przestępstwo na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów.

§ 3. W wypadku określonym w § 2 sąd wymierza karę na podstawie przepisu przewidującego karę najsurowszą, co nie stoi na przeszkodzie orzeczeniu innych środków przewidzianych w ustawie na podstawie wszystkich zbiegających się przepisów.

Artykuł 12**Czyn ciągły**

§ 1. Dwa lub więcej zachowań, podjętych w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, uważa się za jeden czyn zabroniony; jeżeli przedmiotem zamachu jest dobro osobiste, warunkiem uznania wielości zachowań za jeden czyn zabroniony jest tożsamość pokrzywdzonego.

§ 2. Odpowiada jak za jeden czyn zabroniony wyczerpujący znamiona przestępstwa ten, kto w krótkich odstępach czasu, przy wykorzystaniu tej samej albo takiej samej sposobności lub w podobny sposób popełnia dwa lub więcej umyślnych wykroczeń przeciwko mieniu, jeżeli łączna wartość mienia uzasadnia odpowiedzialność za przestępstwo.

Age

§ 1. The provisions of this Code shall apply to anyone aged 17 or older who commits a prohibited act.

§ 2. The provisions of this Code may apply to juvenile offenders aged 15 or older who commit a prohibited act set out in Article 134, Article 148 §§ 1, 2 or 3, Article 156 §§ 1 or 3, Article 163 §§ 1 or 3, Article 166, Article 173 §§ 1 or 3, Article 197 § 3 or 4, Article 223 § 2, Article 252 §§ 1 or 2 and in Article 280, if this is deemed appropriate given the circumstances of the case and the degree of the offender's mental development, characteristics and personal situation, and in particular if previously applied educational or correctional measures have proved ineffective.

§ 3. In the case set out in § 2, the sentence imposed may not exceed two-thirds of the statutory maximum sentence prescribed for the offence imputed to the offender; the court may also apply an extraordinary mitigation of penalty.

§ 4. If an offender commits a prohibited act after attaining 17 years of age, but before attaining 18 years of age, the court shall order educational, therapeutic, or correctional measures prescribed for juvenile offenders, instead of a penalty, if this is deemed appropriate given the circumstances of the case and the degree of the offender's mental development, characteristics and personal situation.

Concurrence of provisions

§ 1. A single act may only constitute one offence.

§ 2. If an act meets the elements specified in two or more provisions of criminal law, the court shall sentence the offender for one offence on the basis of all concurring provisions.

§ 3. In the case specified in § 2, the court shall impose a sentence on the basis of the provision providing for the most severe penalty. However, this does not prevent the court from imposing other measures provided for in law on the basis of all concurring provisions.

Continuing act

§ 1. Two or more prohibited acts undertaken within short time intervals, with premeditated intent, are deemed to constitute a single prohibited act. If the offence involves an attack on personal interests, then multiple acts can only be deemed a single prohibited act if they affect the same aggrieved party.

§ 2. Anyone who, in short intervals, using the same or the same opportunity or in a similar manner commits two or more intentional offences against property, if the total value of the property justifies liability for the offence, shall be held liable for a single offence.

Article 10**Article 11****Article 12**

Rozdział II. Formy popełnienia przestępstwa

Artykuł 13

Usiłowanie

§ 1. Odpowiada za usiłowanie, kto w zamiarze popełnienia czynu zabronionego swoim zachowaniem bezpośrednio zmierza do jego dokonania, które jednak nie następuje.

§ 2. Usiłowanie zachodzi także wtedy, gdy sprawca nie uświadamia sobie, że dokonanie jest niemożliwe ze względu na brak przedmiotu nadającego się do popełnienia na nim czynu zabronionego lub ze względu na użycie środka nie nadającego się do popełnienia czynu zabronionego.

Artykuł 14

Karalność

§ 1. Sąd wymierza karę za usiłowanie w granicach zagrożenia przewidzianego dla danego przestępstwa.

§ 2. W wypadku określonym w art. 13 § 2 sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.

Artykuł 15

Czynny żal i odstąpienie

§ 1. Nie podlega karze za usiłowanie, kto dobrowolnie odstąpił od dokonania lub zapobiegł skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego.

§ 2. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary w stosunku do sprawcy, który dobrowolnie starał się zapobiec skutkowi stanowiącemu znamię czynu zabronionego.

Artykuł 16

Przygotowanie

§ 1. Przygotowanie zachodzi tylko wtedy, gdy sprawca w celu popełnienia czynu zabronionego podejmuje czynności mające stworzyć warunki do przedsięwzięcia czynu zmierzającego bezpośrednio do jego dokonania, w szczególności w tymże celu wchodzi w porozumienie z inną osobą, uzyskuje lub przysposabia środki, zbiera informacje lub sporządza plan działania.

§ 2. Przygotowanie jest karalne tylko wtedy, gdy ustawa tak stanowi.

Artykuł 17

Odstąpienie

§ 1. Nie podlega karze za przygotowanie, kto dobrowolnie od niego odstąpił, w szczególności zniszczył przygotowane środki lub zapobiegł skorzystaniu z nich w przyszłości; w razie wejścia w porozumienie z inną osobą w celu popełnienia czynu zabronionego, nie podlega karze ten, kto nadto podjął istotne starania zmierzające do zapobieżenia dokonaniu.

§ 2. Nie podlega karze za przygotowanie osoba, do której stosuje się art. 15 § 1.

Chapter II. Forms of Committing an Offence

Attempt

§ 1. Anyone who intends to commit a prohibited act and makes a direct attempt that is subsequently not completed shall be held liable for an attempt.

§ 2. An attempt also occurs where the offender is unaware that the completion of the act is impossible because there is no suitable object on which to commit the prohibited act, or because the tools used are not suitable for committing the prohibited act.

Punishability

§ 1. The court shall impose a sentence for an attempt within the limits of the penalty prescribed for the given offence.

§ 2. In the case specified in Article 13 § 2, the court may apply an extraordinary mitigation of penalty or even grant an absolute discharge.

Voluntary abandonment

§ 1. Anyone who has voluntarily abandoned the commission of a prohibited act or has prevented the result that constitutes an element of the prohibited act shall not be liable to a penalty for the attempt.

§ 2. The court may apply an extraordinary mitigation of penalty with regard to an offender who has voluntarily attempted to prevent the result constituting an element of the prohibited act.

Preparation

§ 1. Preparation only takes place where the offender, for the purpose of committing a prohibited act, undertakes steps aimed at creating the conditions for performing an act leading directly to the commission of the prohibited act; in particular by entering into an agreement with another person, acquiring or preparing tools, gathering information or preparing an action plan for this purpose.

§ 2. Preparation shall only be punishable where the law so provides.

Voluntary abandonment

§ 1. A person who has voluntarily abandoned preparation, in particular by destroying prepared tools or preventing them from being used in the future, shall not be liable to a penalty for preparation. If an agreement has been entered into with another person for the purpose of committing a prohibited act, then a person who has additionally made substantial efforts to prevent the prohibited act from being committed shall not be liable to a penalty.

§ 2. The person covered by Article 15 § 1 shall not be liable to a penalty for preparation.

Article 13

Article 14

Article 15

Article 16

Article 17